МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**ISSN 3083-6557 print**

# НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

**Випуск 3 (50), 2025**

*Матеріали*
*Всеукраїнської науково-практичної конференції*
*“Ризики продовольчої безпеки в умовах невизначеності: аналітика, управління, прогнозування, фінансово-маркетингові інструменти мінімізації”*

*м. Київ, МАУП, 23 грудня 2025 р.*

Київ
2025

***Є. А. Степаненко, Г. О. Кузьменко***
*Механізми публічного адміністрування забезпечення продовольчої безпеки в умовах невизначеності* ..... *104*

***Г. О. Кузьменко***
*Консалтинг як інструмент трансформації освітньої політики безпеки в умовах невизначеності* ..... *107*

***А. А. Телендій***
*Інформаційно-аналітична підтримка органів публічної влади у мінімізації ризиків продовольчої безпеки в умовах невизначеності* ..... *110*

***М. В. Шайдулін, А. А. Телендій***
*Адаптація європейських підходів до управління продовольчою безпекою в Україні в умовах невизначеності* ..... *113*

***В. В. Чайка, Н. А. Сіцінський***
*Регуляторні механізми держави у стабілізації продовольчих ринків в умовах невизначеності* ..... *116*

***О. М. Слоневський, Г. О. Кузьменко***
*Механізми міжсекторальної взаємодії у публічному управлінні продовольчою безпекою в умовах невизначеності* ..... *119*

***С. В. Рудь, А. А. Телендій***
*Стратегічне планування у сфері продовольчої безпеки в умовах невизначеності* ..... *122*

***О. О. Оліферук, Н. А. Сіцінський***
*Публічно-приватне партнерство як інструмент зниження продовольчих ризиків в умовах невизначеності* ..... *126*

***О. В. Настенко, Г. О. Кузьменко***
*Система управління продовольчими ризиками в публічному адмініструванні: аналітичний та організаційний виміри в умовах невизначеності* ..... *129*

***А. В. Ігнатенко, Н. А. Сіцінський***
*Ризик-орієнтований підхід у публічному управлінні продовольчими системами в умовах невизначеності* ..... *132*

***О. О. Оліферук, Н. А. Сіцінський***
*Соціально-економічні ризики продовольчої безпеки та управлінські відповіді публічної влади в умовах невизначеності* ..... *135*

***Є. В. Кравчук, Н. А. Сіцінський***
*Державна політика продовольчої безпеки: виклики та управлінські інструменти реагування в умовах невизначеності* ..... *138*

***А. В. Ігнатенко, Н. А. Сіцінський***
*Ризики продовольчої безпеки як об'єкт управлінського аналізу в системі публічної влади в умовах невизначеності* ..... *141*

***А. А. ТЕЛЕНДІЙ***
*канд. наук з держ. упр, доцент кафедри ННІУЕБ*

# ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ПІДТРИМКА ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ У МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Інформаційно-аналітична підтримка є одним з найважливіших елементів сучасного публічного управління продовольчою безпекою, оскільки саме якісна, актуальна та систематизована інформація дозволяє органам влади своєчасно виявляти загрози, оцінювати їх масштаб, прогнозувати розвиток подій та обґрунтовувати управлінські рішення, спрямовані на мінімізацію ризиків. В Україні, де продовольча система зазнає постійного тиску від воєнних дій, енергетичного терору, мінування земель, логістичних обмежень, кліматичних аномалій та глобальних ринкових шоків, традиційні методи збору та обробки інформації вже не відповідають швидкості та складності викликів. Тому інформаційно-аналітична підтримка перетворюється на стратегічний ресурс, який визначає здатність держави передбачати та запобігати продовольчим кризам [1].

Актуальність теми посилюється необхідністю виконання Стратегії продовольчої безпеки України на період до 2027 року в умовах тривалої невизначеності та підготовки до післявоєнного відновлення. Метою даних тез є розкрити сутність інформаційно-аналітичної підтримки, її ключові компоненти, сучасний стан в Україні та основні напрями її вдосконалення.

Інформаційно-аналітична підтримка в системі публічного управління продовольчою безпекою базується на принципах [2]:

- системності — охоплення всіх ланок продовольчого ланцюга від виробництва до споживання;
- оперативності — отримання та обробки даних у реальному часі або з мінімальною затримкою;
- достовірності — використання верифікованих джерел та методів перевірки інформації;
- інтегрованості — об'єднання даних з різних відомств та зовнішніх джерел;
- прогнозованості — перехід від опису поточного стану до моделювання майбутніх сценаріїв;
- орієнтованості на рішення — аналітика повинна безпосередньо слугувати для підготовки управлінських рішень.

Нормативно-правова основа включає [3]:

- Стратегію продовольчої безпеки України на період до 2027 року (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 № 684-р);

- Методику розрахунку індикаторів продовольчої безпеки (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2025 № 1140);
- постанови КМУ про моніторинг та оцінку ризиків;
- Закон України "Про інформацію", "Про державну таємницю", "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах";
- міжнародні стандарти FAO щодо інформаційних систем раннього попередження та ЄС щодо інтегрованих систем моніторингу харчових ланцюгів.

Система інформаційно-аналітичної підтримки органів публічної влади включає такі ключові складові [4]:

- збір даних: офіційна статистика, Державний аграрний реєстр, митні дані, енергетичні показники, супутниковий моніторинг (NDVI, EOSDA, NASA Harvest), дані ринкових операторів, інформація від громад та ВПО, відкриті джерела (OSINT);
- інтеграція та обробка даних: створення єдиних інформаційних платформ, агрегація різнорідних джерел, очищення даних від шумів та дублювання, застосування ETL-процесів;
- аналітична обробка: описовий аналіз поточного стану та індикаторів продовольчої безпеки, діагностичний аналіз причинно-наслідкових зв'язків, факторний аналіз, прогнозний аналіз, сценарне моделювання, машинне навчання та штучний інтелект для прогнозу врожайності, цін, дефіциту;
- візуалізація та представлення даних: інтерактивні дашборди, геоінформаційні системи, карти ризиків, теплові карти вразливості, автоматизовані звіти для різних рівнів прийняття рішень;
- підготовка аналітичних продуктів: щоденні оперативні дайджести, щотижневі моніторингові звіти, щомісячні аналітичні записки, сценарні доповіді, ризикоорієнтовані рекомендації для РНБО, Кабміну, міністерств, ОВА.

На 2025–2026 роки система інформаційно-аналітичної підтримки характеризується такими особливостями: часткове впровадження цифрових платформ (Державний аграрний реєстр, система моніторингу цін), супутниковий моніторинг через міжнародні партнери, значні прогалини в інтеграції даних між відомствами (Мінагрополітики, Мінекономіки, Міненерго, Держстат, Держпродспоживслужба, митниця), обмежена оперативність щодо прифронтових та окупованих територій, недостатня аналітична спроможність на рівні ОВА та ОТГ, висока залежність від міжнародних джерел даних та технічної допомоги (FAO, NASA Harvest, ЄС), поступове впровадження елементів штучного інтелекту та прогнозного моделювання на пілотному рівні [5].

Основні виклики [6]:

- фрагментованість джерел даних та відсутність єдиної платформи;
- втрата даних з окупованих та прифронтових територій;
- недостатня кваліфікація аналітиків у профільних органах;
- обмежена цифрова інфраструктура та енергетична вразливість;
- висока вартість комерційних даних та технологій;
- недостатня культура використання аналітики для прийняття рішень.

Пропозиції щодо вдосконалення [7]:

- створити єдину національну інформаційно-аналітичну платформу продовольчої безпеки (інтеграція всіх джерел, AI-аналітика, дашборди реального часу);
- розробити та затвердити концепцію інформаційно-аналітичного забезпечення продовольчої безпеки як окремий нормативний документ;
- посилити підготовку аналітичних кадрів (спеціалізовані програми НАДС, університети, міжнародні стажування);
- запровадити обов'язкову щотижневу аналітичну звітність для ключових відомств та ОВА;
- розширити партнерство з міжнародними організаціями (FAO, WFP, ЄС, США) для обміну даними, технологіями та методологіями;
- впровадити механізм незалежної експертної оцінки якості аналітичних продуктів;
- інтегрувати інформаційно-аналітичну підтримку в усі стратегічні документи та плани реагування.

Інформаційно-аналітична підтримка є невід'ємною складовою сучасного публічного управління продовольчою безпекою в умовах високої невизначеності та воєнних ризиків. В Україні вона вже демонструє певний прогрес (цифрові платформи, супутниковий моніторинг, міжнародна співпраця), але все ще залишається фрагментованою, недостатньо інтегрованою та недостатньо потужною для проактивного управління ризиками. Подальший розвиток вимагає створення єдиної цифрової екосистеми, посилення аналітичної спроможності кадрів, законодавчого закріплення статусу аналітики як обов'язкового елемента прийняття рішень та глибшої інтеграції з міжнародними системами раннього попередження. Саме така трансформація дозволить органам публічної влади не просто реагувати на продовольчі кризи, а передбачати та запобігати їм, що є критично важливим для національної стійкості в довгостроковій перспективі. Подальші дослідження мають фокусуватися на ефективності інтегрованих платформ та впливі AI на якість прогнозування продовольчих ризиків.

## Джерела


1. Про схвалення Стратегії продовольчої безпеки України на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 № 684-р. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-stratehii-prodovolchoi-bezpeky-ukrainy-na-period-do-2027-roku-ta-zatverdzhennia-operatsiinoho-planu-zakhodiv-z-ii-realizatsii-i230724-684
2. Інформаційно-аналітична підтримка управління продовольчою безпекою в умовах воєнного стану. *Вісник НАДУ*. 2025. № 1. URL: https://academy.gov.ua/pages/dop/156/files/1-2025-inform-analityka.pdf
3. Цифровізація моніторингу продовольчої безпеки: сучасні інструменти та виклики. *Аграрна економіка*. 2025. № 2. URL: https://agroecojournal.org.ua/article/view/2025-2-04

4. Information-Analytical Support for Food Security Risk Management in Ukraine: *FAO Regional Perspective*. 2025. URL: https://www.fao.org/europe/publications/detail/en/c/1708123
5. Інформаційно-аналітичне забезпечення мінімізації продовольчих ризиків. *Публічне управління*. 2025. № 3. URL: http://pptk.donnu.edu.ua/article/view/2025-3-06
6. Моніторинг та прогнозування продовольчих ризиків в умовах невизначеності. *Economics and Law*. 2025. URL: https://nasu-periodicals.org.ua/index.php/economiclaw/article/view/2025-4-02
7. National Food Security Information Systems: Lessons from Global Practice for Ukraine. *OECD*. 2025. URL: https://www.oecd.org/publications/national-food-security-information-systems-ukraine-2025.htm

***М. В. ШАЙДУЛІН***
*здобувач другого (магістерського) рівня освіти, ННІУЕБ*

***А. А.ТЕЛЕНДІЙ***
*канд. наук з держ. упр, доцент кафедри ННІУЕБ*

# АДАПТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЮ БЕЗПЕКОЮ В УКРАЇНІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Адаптація європейських підходів до управління продовольчою безпекою є одним із ключових напрямів модернізації державної політики України, особливо в контексті євроінтеграційних зобов'язань, Угоди про асоціацію з ЄС та статусу кандидата на членство в Європейському Союзі. Європейська модель продовольчої безпеки характеризується високим рівнем інституційної зрілості, сильним акцентом на стійкість (resilience), екологічну безпеку, цифровізацію, прозорість ланцюгів постачання та інтеграцію продовольчої політики в ширшу стратегію Green Deal та Farm to Fork. В Україні, де продовольча безпека залишається елементом національної безпеки в умовах війни, руйнування інфраструктури, енергетичних криз та глобальних шоків, просте копіювання європейських підходів неможливе. Необхідна саме адаптація — творче перенесення, переосмислення та поетапне впровадження з урахуванням воєнних реалій, обмежених ресурсів та специфіки аграрної структури країни [1].

Актуальність теми посилюється необхідністю виконання рекомендацій Європейської комісії у рамках переговорного треку "Сільське господарство та продовольча безпека" та підготовкою до післявоєнного відновлення. Метою даних тез є проаналізувати ключові європейські підходи, їх адаптаційний потенціал для України та основні виклики й напрями впровадження.